

UCHWAŁA NR XIV/96/25
RADY MIEJSKIEJ W POLANOWIE
z dnia 29 kwietnia 2025 r.
w sprawie rozpatrzenia petycji Dariusza Majewskiego w sprawie aktualizacji
informacji w karcie pomnika przyrody Aleja Bukowa.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) w zw. z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miejska w Polanowie uchwała, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że petycja Dariusza Majewskiego w sprawie aktualizacji informacji w karcie pomnika przyrody Aleja Bukowa nie zasługuje na uwzględnienie.

§ 2. Uzasadnienie stanowiska wyrażonego w § 1 zawarte jest w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady, zobowiązując go do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Janusz Parszczyński

Załącznik do uchwały Nr XIV/96/25
Rady Miejskiej w Polanowie
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

W dniu 31 października 2024 roku, Pan Dariusz Majewski złożył drogą elektroniczną do Rady Miejskiej w Polanowie, petycję w interesie publicznym, wnosząc o „zabezpieczenie środków, przeprowadzenie inwentaryzacji, przygotowanie uchwały rady miasta, uzgodnienie jej z RDOŚ, uchwalenie uchwały gminy, przesłanie jej do GDOŚ celem aktualizacji informacji w karcie pomnika przyrody Aleja bukowa PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120 znajdującego się na terenie i w zarządzaniu gminy Polanów”. W uzasadnieniu petycji wnoszący petycję opisał przedmiot petycji, a swoje stanowisko zawarł w 15 punktach.

Rozpatrując przedmiotową petycję Rada Miejska w Polanowie stoi na stanowisku, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie, co uzasadnia następująco:

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2001 r. o ochronie przyrody, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy, natomiast zgodnie z art. 114 ust. 1 ww. ustawy Regionalny dyrektor ochrony środowiska gromadzi dokumentację dotyczącą zasobów, tworów i składników przyrody, a w szczególności cennych ze względów naukowych tworów przyrody, stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych. Z kolei na podstawie art. 113 ust. 4 oraz art. 114 ust. 3, organ, który utworzył lub ustanowił formę ochrony przyrody przesyła Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 30 dni od dnia jej utworzenia lub ustanowienia, kopię aktu o utworzeniu lub ustanowieniu danej formy ochrony przyrody oraz informacje, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1a, a także, w tym samym terminie, dokonuje wpisu tych informacji do centralnego rejestru form ochrony przyrody.

Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody, w rejestrze gromadzone są informacje ogólne i szczegółowe dotyczące form ochrony przyrody. Informacje ogólne to m.in. nazwa, data utworzenia, tytuł aktu prawnego o utworzeniu formy ochrony przyrody, a także opisy przebiegu granic. Informacje szczegółowe dla pomnika przyrody to wskazanie pomnika przyrody, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, wskazanie jego powierzchni, o ile ją posiada, określonej w aktach prawnych, a dla tworów przyrody żywej - określenie gatunku drzewa lub krzewu z podaniem nazwy polskiej i łacińskiej, wysokości i pierśnicy oraz opis wartości przyrodniczej. Zgodnie z §5 ww. rozporządzenia dane w rejestrze są gromadzone i aktualizowane w sposób ciągły.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że do 31.07.2009r. obowiązki związane z przekazaniem danym podlegających wpisaniu do CRFOP spoczywały na Wojewodzie Zachodniopomorskim, co wynika z art. 44 ustawy o ochronie przyrody w brzmieniu obowiązującym w okresie od 30.04.2004r. do dnia 31.07.2009r. oraz art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009r. Nr 92, poz. 753). W okresie od 30.04.2004r. do 29.03.2013r. dane do CRFOP wprowadzał GDOŚ i RDOŚ na podstawie dokumentów przekazanych przez organ ustanawiający formę ochrony przyrody, co wynika z obowiązującego wówczas brzmienia art. 113 i 114 ustawy o ochronie przyrody, a także z tego, że rozporządzenie wykonawcze wydane na podstawie art. 113 ust. 1a w/w ustawy weszło w życie dopiero w dniu 29.03.2013r., tj. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. z 2012r., poz. 1080).

Podsumowując od 1 sierpnia 2009r dokumenty do GDOŚ i RDOŚ związane z pomnikiem przyrody powinna przekazywać Gmina, a od 29.03.2013r. przekazywać także dane przez zamieszczenie ich w formularzu dostępnym na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Dane zamieszczane przez radę gminy w formularzu, o którym mowa powyżej, są weryfikowane i zamieszczane w rejestrze przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Wpisu do rejestru dokonuje się z chwilą zamieszczenia w nim danych oraz nadania niepowtarzalnego identyfikatora formy ochrony przyrody (§ 5 rozporządzenia).

Zgodnie z § 6 rozporządzenia zmian danych w rejestrze wynikających z np. aktów prawnych zmieniających zakres pomnika ochrony przyrody dokonuje się w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie aktu prawnego, na którego podstawie dokonano zmiany.

W toku rozpatrywania petycji ustalono, że Uchwały znoszące formę ochrony przyrody wydane przez Radę Miejską w Polanowie od dnia 1 sierpnia 2009r. zostały przekazane w listopadzie 2024r. do GDOŚ i RDOŚ wraz z uchwałami wydanymi od dnia 29 marca 2013r. przez zamieszczenie ich w formularzu dostępnym na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Gmina nie ponosi odpowiedzialności za brak dotychczasowych wpisów w CRFOP, nie dokonanych przez GDOŚ lub RDOŚ na podstawie danych przekazanych przez Wojewodę.

Obowiązki w zakresie merytorycznego nadzoru nad pomnikiem przyrody spoczywają na gminie i jeśli wg oceny Urzędu zachodzi potrzeba inwentaryzacji lub zabiegów pielęgnacyjnych itp. to takie działania mogą zostać zaplanowane, pod warunkiem uprzedniego zabezpieczenia na to środków w budżecie gminy.

W dostępnym formularzu danych dla pomnika przyrody PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120, Aleja bukowa opisana jest jako „aleja 624 buków, w terenie pomierzono 522 drzewa oraz 12 pozostałości po drzewach”.

W części pozostałych aktów prawnych wpisano:

- Rozporządzenie Nr 15/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 sierpnia 2003 r. w sprawie skreślenia z ewidencji pomników przyrody;
- Rozporządzenie Nr 3/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 2 marca 2005 r. w sprawie zniesienia pomników przyrody;
- Rozporządzenie Nr 38/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie zniesienia pomników przyrody;
- Rozporządzenie Nr 9/2003 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 maja 2003 r. w sprawie skreślenia z ewidencji pomników przyrody.

Pozostałe akty prawne, tj. uchwały Rady Miejskiej w Polanowie w sprawie zniesienia ochrony ustanowionej w formie pomnika przyrody Alei bukowej, przesłano do GDOŚ w listopadzie 2024 r.:

- Uchwała Nr XLIV/369/10 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 31 marca 2010 r.,
- Uchwała Nr VII/63/11 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 czerwca 2011 r.,
- Uchwała Nr XIII/110/11 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29 grudnia 2011 r.,
- Uchwała Nr 126/12 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 lutego 2012 r.,
- Uchwała Nr XXII/187/12 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 30 października 2012 r.,
- Uchwała Nr XXXVII/298/14 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 marca 2014 r.,
- Uchwała Nr XXXIII/178/16 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 grudnia 2016 r.,
- Uchwała Nr XXXIV/184/17 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 25 stycznia 2017 r.,
- Uchwała Nr XLIX/272/18 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 21 lutego 2018 r.,
- Uchwała Nr LVII/310/18 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 września 2018 r.,

- Uchwała Nr XI/93/19 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 26 czerwca 2019 r.,
- Uchwała nr XVII/138/19 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 20 grudnia 2019 r.,
- Uchwała Nr XXVII/196/20 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 30 września 2020 r.,
- Uchwała Nr XXXIV/225/21 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 4 lutego 2021 r.,
- Uchwała Nr LVII/336/22 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 27 października 2022 r.,
- Uchwała Nr IV/28/24 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Gmina nie otrzymała żadnych uwag odnośnie przesłanych uchwał, które uniemożliwiałyby dokonanie aktualizacji w formularzu. Natomiast w rozmowie z pracownikiem GDOŚ uzyskano informację, że procedura jest w toku.

Odnosząc się do braku nazw gatunkowych 102 szt. drzew, należy zwrócić uwagę, że w opisie pomnika wpisano 624 drzewa, a pomierzono 522 drzewa oraz 12 pozostałości po drzewach. Niestety Gmina nie dysponuje danymi inwentaryzacyjnymi z roku 1992 r. i lat wcześniejszych, natomiast rozbieżność wskazana w rozporządzeniu nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, a następnie wpisana w formularzu CRFOP, nasuwa wniosek, że pierwotna inwentaryzacja obejmowała mieszany skład gatunkowy alei, która z założenia miała stanowić aleję bukową, a w rzeczywistości jest aleją bukową z domieszką, co nie zostało doprecyzowane w ww. rozporządzeniu tworzącym ten pomnik przyrody.

Odnosząc się do niewłaściwego czy nierzetelnego zarządzania pomnikiem przyrody, warto zaznaczyć, że zarządzanie pomnikiem przyrody to proces mający na celu ochronę i zachowanie jego wyjątkowych wartości przyrodniczych, brak aktualizacji formularza w CRFOP nie jest wyznacznikiem właściwego zarządzania pomnikiem przyrody.

To właściciel nieruchomości, na której znajduje się pomnik przyrody, ma obowiązek dbać o jego ochronę (może także ubiegać się o dofinansowanie na prace związane z ochroną pomnika), natomiast zadaniem Gminy jest zapewnienie prawnej ochrony ustanowionych form. Aleja bukowa znajdująca się w przebiegu drogi wojewódzkiej nr 206 stanowi własność Województwa Zachodniopomorskiego, w trwałym zarządzie Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie.

Utworzony pomnik przyrody chroniony jest zapisami art. 45 uop, obejmującym zakazy obowiązujące w jego obrębie, tj. m.in. zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru. Prace wykonywane w obrębie pomnika przyrody na potrzeby jego ochrony, związane z złamaniem powyższych zakazów, mogą zostać wykonane po uzgodnieniu z organem ustanawiającym formę ochrony przyrody. Takie uzgodnienie Rada Miejska w Polanowie uchwaliła w roku 2021 (Uchwała nr XLI/259/21 w sprawie uzgodnienia zakresu zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody rosnącym przy drodze wojewódzkiej nr 206 pomiędzy miejscowościami Jacinki i Naclaw). Inicjatorem przeprowadzenia ekspertyzy dendrologicznej był właściciel Alei bukowej.

Powyższe dowodzi, że Gmina wywiązuje się z obowiązków nałożonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, tj. z obowiązku zapewnienia prawnej ochrony, poprzez nadzór merytoryczny nad pomnikiem przyrody.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 9 rozporządzenia w sprawie CRFOP, w rejestrze zawarta jest informacja dot. nazwy sprawującego nadzór nad formą ochrony przyrody, którym jest Gmina Polanów.

Aktualizacja formularza w CRFOP jest w trakcie realizacji. W dniu 23.04.2025 r., w rozmowie telefonicznej pracownik GDOŚ potwierdził, że uchwały przesłane przez UM w Polanowie, celem aktualizacji formularza, nie budzą zastrzeżeń, a procedura aktualizacji formularza jest czasochłonna, dlatego formularz nie został dotychczas zmieniony. Tym samym dane dotyczące pomnika przyrody PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120 Aleja bukowa, są aktualizowane.

W dniu 13.06.2024 r. osoba składająca petycję, złożyła wniosek o udzielenie informacji publicznej, w zakresie:

- a) *udzielenie informacji jakie gatunki drzew wchodzi aktualnie w 2024 roku (proszę o wykaz ile, lokalizację, parametry takie jak obwód pnia (i wysokość) w skład pomnika przyrody PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120, który znajduje się na terenie gminy Polanów;*
- b) *Czy wszystkie pomniki przyrody na terenie gminy Polanów są stosownie oznaczone zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym aleja PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120?*
- c) *Kiedy ostatnio (miesiąc , rok), odbył się przegląd pomników przyrody na terenie gminy Polanów w zakresie oznakowania, stanu zdrowotnego, porządku wokół pomnika przyrody, konieczności przeprowadzenia działań pielęgnacyjnych i przez kogo ten przegląd został przeprowadzony (pracownicy gminy, firma zewnętrzna);*
- d) *Proszę o wyjaśnienie różnicy ilościowej drzew w pomniku przyrody PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120 ("aleja 624 buków (...) pomierzono 522 drzewa"). Proszę o wskazanie ewentualne protokoły inwentaryzacyjne, uchwały znoszące ochronę prawną z drzew, tworów pomnika przyrody.*

Jak to jest? Pomnik przyrody powinien być szczególnie chroniony w tym chroniony prawnie. Z tego opisu wynika, że na terenie Państwa gminy znika około 100 drzew i nikt nic z tym nie robi....?

Udzielono odpowiedzi w dniu 04.07.2024 r., w której wskazano wszystkie uchwały Rady Miejskiej w Polanowie dotyczące zniesienia formy ochrony przyrody z części drzew Alei bukowej oraz informację dotyczącą właściwego oznakowania pomnika. Wskazano również, że w roku 2021 została przeprowadzona ekspertyza dendrologiczna Alei oraz ujęto informację dotyczącą składu gatunkowego Alei, tj. buk pospolity z domieszkami drzew z gatunku klon pospolity, dąb szypułkowy, dąb czerwony, kasztanowiec biały. Następnie odpowiedź uzupełniono w dniu 24.10.2024 r. doprecyzowując wyjaśnienie różnicy ilościowej drzew w pomniku przyrody, zgodnie z wnioskiem o udzielenie informacji. Tym samym przesłaną odpowiedź należy uznać za wyczerpującą.

Odnosząc się do danych zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Polanów na lata 2022-2025, z perspektywą do roku 2029, informuję, że ilości drzew w Alei bukowej zawarta w POŚ, została zamieszczona według danych na dzień tworzenia tego dokumentu.

Odnosząc się kwestii poruszonych w punkcie 7 petycji wskazać należy, że informacje dotyczące pomnika przyrody Aleja bukowa, zawarte w formularzu danych pomnika przyrody PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1120, są w trakcie ujednociania w CRFOP. W wyniku tej procedury rozbieżność danych zostanie usunięta. Gmina działa na podstawie i w granicach obowiązującego prawa i udziela informacji publicznej, na wniosek – na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Urząd Miejski w Polanowie realizuje zadania w zgodzie z przepisami prawa powszechnego. Na działania Urzędu Miejskiego w Polanowie nie ma wpływu system pracy innych urzędów.

Odnosząc się do zarzutu braku nazw gatunkowych wchodzących w skład Alei, Urząd Miejski w Polanowie nie dysponuje danymi inwentaryzacyjnymi z roku 1992 lub lat wcześniejszych, które mogłyby posłużyć do określenia składu gatunkowego Alei bukowej w momencie ustanawiania formy ochrony przyrody. Aleja bukowa została założona na przełomie XVII i XVIII wieku, a wiek jej najstarszych okazów szacuje się na ponad 200 lat. Na przestrzeni lat, wiele okazów zostało utraconych i zastąpionych nowymi egzemplarzami, stąd wiek drzew tworzących Aleję jest zróżnicowany. Do nasadzeń początkowo wykorzystywano wyłącznie buki zwyczajne, jednak w międzyczasie zaczęto także wprowadzać drzewa innych gatunków, jak dąb szypułkowy, dąb czerwony, lipa szerokolistna,

klon jawor, klon zwyczajny. Ponadto w wielu miejscach Alei bukowej nie uzupełniono utraconych okazów, więc istnieją luki w jej ciągłości.

Analizując powyższe, nasuwa się wniosek, że prawdopodobną przyczyną braku nazw gatunkowych wchodzących w skład Alei bukowej było założenie, że miała być tworzona jedynie przez buki zwyczajne. Jednakże proces zastępowania zaistniałych ubytków spowodował, że zmienił się jej skład gatunkowy, czego prawdopodobnie nie zweryfikowano, ustanawiając pomnik przyrody w roku 1992.

W kwestiach poruszanych w punktach 10-12 uzasadnienia petycji Urząd Miejski w Polanowie wskazuje, że rozpoczął już procedurę aktualizacji danych w CRFOP.

Nawiązując do zawartych w punkcie 13 uzasadnienia petycji sugestii odnośnie sposobu realizacji prac inwentaryzacyjnych na Alei w ramach zapytania ofertowego lub osobistego zaangażowania radnych należy podkreślić, że w roku 2021 została wykonana ekspertyza dendrologiczna przez firmę Akademia drzewacza, w ramach realizacji projektu „Aleje jako ostoje bioróżnorodności. Ochrona alej przydrożnych jako korytarzy ekologicznych i siedlisk przyrodniczych w celu zachowania bioróżnorodności na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu Vorpommern-Greifswald”. Ekspertyza obejmuje również inwentaryzację Alei bukowej, która jest wykorzystana do aktualizacji danych w CRFOP.

Dokument ten zawiera informacje wymagane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru ochrony przyrody, do wprowadzenia danych do CRFOP. Ponadto, przedmiotowy dokument stał się podstawą do wpisania Alei bukowej, jako zabytku nieruchomego, do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego, przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – decyzja DZ.5130.41.2023.AR z dnia 30.08.2023 r. wydana na podstawie sporządzonej w/w ekspertyzy dendrologicznej wraz inwentaryzacją stanowiącą jeden z dokumentów postępowania dowodowego w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym dokonanie wpisu.

W kwestii rozbieżnych danych o liczbie drze w Alei zawartych w Programie Ochrony Środowiska wskazać należy, że informacja dotycząca ilości drzew w Alei bukowej zawarta w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Polanów na lata 2022-2025, z perspektywą do roku 2029”, została zamieszczona według danych dostępnych na dzień tworzenia Programu.

Trwająca procedura aktualizacji danych w CRFOP, w oparciu o dostępną inwentaryzację potwierdzi ilość drzew wchodzących w skład Alei bukowej, oraz ich skład gatunkowy. Gmina Polanów wypełnia zadania nałożone przepisami prawa w zakresie form ochrony przyrody.

Podmiot wnoszący petycję, w dniu 24 lutego 2025 r., wniósł uzupełnienie petycji składanej w dniu 31 października 2024 r. Treść złożonego uzupełnienia stanowi powielenie żądania kierowanego do organu w dniu 31.10.2024 r., a przedstawiona w piśmie z dn. 24.02.2025 r. treść uzasadnienia, zawiera argumenty nie mające wpływu na żądanie wniesione w petycji z dnia 31.10.2024 r.

Z tych wszystkich względów, Rada Miejska stoi na stanowisku, że petycja Dariusza Majewskiego z dnia 31 października 2024r. nie zasługuje na uwzględnienie.